

Ярослава ТОПОРИВСЬКА,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Тернопіль, Україна

toporivochka@gmail.com

Yaroslava TOPORIVSKA

PhD (Pedagogy), Associate Professor

of the Department of Musicology and Methods of Music Art,

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

Ternopil, Ukraine

toporivochka@gmail.com

Молін ЧЖУ

аспірант кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

*науковий керівник – **Топорівська Я. В.***

кандидат педагогічних наук, доцент

Китай

15375110711@163.com

Molin ZHU

Graduate student of the Department of Musicology and Methods of Musical Art,

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

*Supervisor – **Yaroslava TOPORIVSKA***

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor

China

15375110711@163.com

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

USE OF DIGITAL TOOLS IN CONDUCTING AND CHORAL TRAINING OF TEACHERS OF MUSICAL ART

Використання цифрових інструментів у різних галузях діяльності людини дає можливість розв'язувати завдання, які раніше було важко виконати або навіть неможливо. Застосування цифрових інструментів у диригентсько-хоровій підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва відкриває широкий спектр можливостей для модернізації навчального процесу, його глобалізації та відкритості, сприяє підвищенню якості музичної освіти, особливо в умовах дистанційного навчання.

Мета тез – висвітлити особливості використання цифрових інструментів у диригентсько-хоровій підготовці педагога-музиканта.

У контексті проблеми дослідження привертають увагу наукові праці Г. Генсерук, М. Бойко, С. Мартинюка в яких зазначено, що «організація освітнього процесу з використанням цифрових інструментів є пріоритетним завданням сучасного закладу вищої освіти. Такі інструменти значно підвищують ефективність навчання в умовах дистанційного навчання. Викладачі повинні використовувати різні цифрові інструменти, обирати найбільш ефективний засіб, стиль та формат комунікації зі студентами. Google Apps надають можливість викладачам інтегрувати в освітню діяльність цифрові технології комунікації та співпраці» [1]. Цифрові інструменти Google Apps у організації ефективного зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу дають можливість дистанційно обмінюватися нотами, аудіо- та відеозаписами, практикувати та отримувати фідбек віддалено.

У працях Н. Кравцової висвітлюються проблеми модернізації сучасної музично-педагогічної освіти. Дослідниця виокремлює такі професійні завдання, які самостійно повинен уміти вирішувати сучасний учитель музичного мистецтва: працювати у нотних редакторах, змінювати тональність музичного твору, створювати спрощений варіант для учнів, здійснювати аранжування та інші [2].

Під час вивчення фахової навчальної дисципліни «Цифрові технології у професійній діяльності та музична інформатика» у здобувачів вищої освіти формується певний рівень інформаційно-цифрової компетентності. Використання програмного забезпечення для запису та аналізу хорового співу (Sound Forge, Adobe Audition, Wavelab, Audacity) дає можливість слухати та оцінювати виконання хорових творів, а також аналізувати технічні та музичні аспекти для подальшого покращення якості виконання. Низка онлайн-програм дає можливість майбутнім педагогам-музикантам працювати прямо у веб-браузері, не завантажуючи спеціальне програмне забезпечення і не встановлюючи його на ПК, зокрема: онлайн-програми для слухання музики, редагування нот, запису і монтажу аудіо- та відеофайлів, а також онлайн тюнери (камертони), онлайн-програми з вивчення музики для дітей та інші. Для проведення відкритих лекцій, віддалених майстер-класів можуть бути використані такі платформи для організації відеоконференцій як Zoom, Google Meet та інші [8].

Під час вивчення навчальної дисципліни «Хорове аранжування» здобувачі вищої освіти мають можливість використати віртуальні інструменти та нотні редактори, що сприятиме розвитку навичок аранжування хорових творів. Цифрові інструменти для вивчення та аналізу різних хорових творів, включаючи їх історію, структуру, стиль та виконавські аспекти корисними будуть під час вивчення навчальної дисципліни «Хорове диригування». Додаток для української класичної музики Ukrainian Live Classic є першою успішною спробою масштабної систематизації українського музичного спадку. У жовтні цього року проекту виповнилося три роки. За цей час на музичній платформі було зібрано понад 250 альбомів 107 українських композиторів, а також зібрано велику кількість статей та анотацій про українських

композиторів та їхні твори, включаючи період від середньовіччя до сучасності. Цей проєкт об'єднує мобільний додаток та медіаплатформу для презентації української класичної музики. Додаток включає в себе аудіо- та відеозаписи, пов'язані з іменами українських композиторів, їхні біографії та музикознавчі коментарі до творів [6].

У час пандемії та воєнного стану використання цифрових технологій забезпечило можливість участі студентів у різноманітних дистанційних конкурсах та мистецьких проєктах. Так, магістрантка спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Елеонора Атаманчук була учасницею мистецького проєкту «Віртуальний хор в Україні», метою якого є популяризація українського хорового мистецтва, об'єднання українців з різних міст та країн [4]. Протягом двох місяців тривав покроковий процес від створення караоке-версій для хористів, які записували відео в себе вдома, у різних куточках світу, до монтування фінального варіанту української народної пісні «Туман ярмом» в аранжуванні Ольги Токар [7]. Наприклад, для участі у онлайн-конкурсах, зокрема I Міжнародному конкурсі диригентів імені Андрія Кушніренка, який відбудеться 13-15 грудня 2023 року, учасникам необхідно розмістити відеозаписи конкурсних виступів на відеохостингу YouTube та вказати в анкеті-заяві посилання для перегляду на кожен твір окремо [5]. Отже, для участі у різноманітних онлайн-заходах, студентам необхідно володіти вмінням застосовувати цифрові інструменти для розробки власних проєктів та їх популяризації у сучасному культурно-мистецькому просторі.

Важливою є роль викладача, як досвідченого фахівця, котрий навчить логічно вибудовувати пошук інформації у мережі Інтернет, здійснювати відбір інформації, проявляючи при цьому критичне мислення та творчу інтуїцію, а також допоможе розібратися у стрімкому збагаченні інформаційного потоку електронними музичними словниками, енциклопедіями та нотними бібліотеками, музичними каналами YouTube [3]. Так, під час своєї гостьової лекції на тему «Знання, практика, досвід» Лілія Атаманчук, вчитель-методист музичного мистецтва та мистецтва Тернопільського академічного ліцею «Генезис», стейкхолдер Освітньої програми 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розповіла студентам про практичне використання низки цифрових інструментів у професійній діяльності, зокрема про застосування платформи графічного дизайну «Canva», інтернет-сервісу «Kahoot!» та інших на уроках музичного мистецтва. Усі студенти і викладачі мали змогу долучитись до інтерактивних вправ на Mentimeter, WordWall та Kahoot, розгадували кроссенс та складали сенкан до музичних термінів.

Отже, у світі стрімкого розвитку технологій важливою умовою ефективною підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва є використання цифрових інструментів у системі навчальних занять з диригентсько-хорових дисциплін

(практичних, теоретичних і методичних), концертно-виконавській та педагогічній практиках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Генсерук Г., Бойко М., Мартинюк С. Цифрові інструменти комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка, 1 (1).* 2022. С. 31–39. URL: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.22.1.4> (дата звернення: 12.10.2023).
2. Кравцова Н. Є. Модернізація сучасної музично-педагогічної освіти: перспективи і потреби. Сучасний контент професійного розвитку менеджерів освіти в умовах глобальних викликів та реформ : монографія, частина II. Миколаїв : Видавець Ємельянова Т. В. 2017, С. 111–128.
3. Кушнір К. В. Використання інноваційних технологій навчання в контексті вивчення диригентсько-хорових дисциплін у вищій школі. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія.* 2020. № 63. С. 123–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2020_63_22 (дата звернення: 10.10.2023).
4. Мистецький проєкт «Віртуальний хор в Україні» URL: <https://vchoir.com.ua/> (дата звернення: 30.09.2023).
5. Міжнародний конкурс диригентів імені Андрія Кушніренка. URL: <https://www.facebook.com/groups/342840178156905/?ref=share> (дата звернення: 05.10.2023).
6. Українська класична музика стала доступною в першому мобільному застосунку. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/89557/> (дата звернення: 12.10.2023).
7. Українська народна пісня в обр. О. Токар «Туман яром». URL: <https://vchoir.com.ua/vyusky/tuman-iarom/> (дата звернення: 07.10.2023).
8. Шевчук О. В., Топорівська Я. В. Інформаційні технології та музична інформатика : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський; Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 196 с.

